

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΣΤ'

Συνδρομή ἑτησίαι: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. - Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ
1ἰανουαρίου. ἑκάστ. ἔτους καὶ εἶνε ἑτησίαι. - Γραφεῖον Διευθ. : Ἐπὶ τῆς Λεωφ. Πανεπιστημίου 39.

25 Δεκεμβρίου 1883

ΓΑΜΟΣ ΥΨΗΛΗΣ ΠΕΡΙΩΠΗΣ

Σημειώσεις ἐκ τοῦ ἡμερολογίου νεανίδος.

Συνίετα καὶ τέλος· ἰδί σελ. 802.

27 Νοεμβρίου.

Ἡ μητέρα λοιπὸν τρέχει εἰς τῆς κυρίας Μερσέρῆ καὶ ἰδοὺ τί μανθάνει:

Οἱ δύο Μαρτέλ-Σιμιώζ, ὁ μεγαλύτερος, ὁ Ἀδριανὸς — ὁ ἰδικὸς μου — καὶ ὁ ἄλλος ὁ Παῦλος, ὁ στρατιώτης, ἔχασαν πρὸ δέκα ἐτῶν τὴν μάμμη των, μίαν πολὺ καλὴν γραῖαν, πλουσιωτάτην, ἀλλὰ παραξενὴν, ἡ ὁποία μίαν σκέψιν εἶχε μόνον: πῶς νὰ διατηρήσῃ τὸ ὄνομα τῆς γενεᾶς τῆς. Ἐνόμιζε πῶς θὰ ἔλθῃ ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου ἅμα λείψουν ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς οἱ Μαρτέλ-Σιμιώζ. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἦτο διόλου κουτὴ ἔβαλε μέσα εἰς τὴν διαθήκην τῆς καὶ ἓν ἄρθρον ἐξυπνότατον. Δηλαδή ἐκτὸς τῆς ἄλλης περιουσίας τῆς, τὴν ὁποίαν ἐκληροδότησεν εἰς τοὺς κληρονόμους τῆς ἀφῆκε καὶ ἓν ἑκατομμύριον ἀκόμη... Τὸ ἑκατομμύριον αὐτὸ μὲ τοὺς τόκους καὶ τὰ ἐπιτόκιά του ὤρισεν νὰ τὸ κληρονομήσῃ ὁ ἕγγονός τῆς Ἀδριανὸς ἂν νυμφευθῇ εἰκοσιπέντε χρόνων. Ἄν ὄχι, τότε τὸ ἑκατομμύριον θὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ἄλλον τῆς ἕγγονον, τὸν Παῦλον, μὲ τὴν ἰδίαν συμφωνίαν πάλιν. Ἄλλ' ἂν καὶ οἱ δύο, καὶ ὁ Ἀδριανὸς καὶ ὁ Παῦλος βάλουν πείσμα νὰ μείνουν ἀνύπανδροι, τὸ ἑκατομμύριον μὲ τοὺς τόκους καὶ τὰ ἐπιτόκιά του θὰ περιέλθῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς.

Τὸ ἑκατομμύριον λοιπὸν τῆς μάμμης σήμερον ἔφθασεν εἰς τὸ σεβαστὸν ποσὸν τῶν 1,500,000 φραγκῶν· ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἀδριανὸς οὔτε στιγμὴν δὲν ἐσκέφθη περὶ γάμου· ἀγαποῦσε τὸ κунηγι, τὰ ἄλογα, τὰς ἵπποδρομίας, καὶ δὲν ἐνόουσε κατ' οὐδένα λόγον νὰ χάσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν του. «Δὲν νυμφεύομαι νὰ ἐμβῶ σ' ἐβόσσανα, ἔλεγεν, ἔχω 180,000 φραγ. εἰσόδημα, αὐτὸ μοῦ φθάνει. «Μ' αὐταῖς ταῖς χιλιάδαῖς καὶ μὲ ὀλίγην τάξιν τὰ καταφέρω μᾶλλον χαρᾶ». Ἐβλεπε λοιπὸν μὲ ὄλην του τὴν ἀταραξίαν νὰ πλησιάζῃ ἡ 10 Ἰανουαρίου, δηλαδή ἡ ἡμέρα πού θὰ κλείσῃ τὰ εἰκοσιπέντε· ἀλλ' ἐλογαριάζε χωρίς τὰς περιστάσεις.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ περασμένου ἔτους, μίαν με-

γάλη μανία διὰ χρηματιστικὰς ἐπιχειρήσεις, εἶχε πιάσει τὴν τάξιν μας... Ὁ Ἀδριανὸς ἐμπλέξε καὶ αὐτὸς ὄχι τόσο ἀπὸ κερδοσκοπίαν καὶ ἀπληστίαν ὅσον ἀπὸ ἓν εἶδος ἵπποτικῶν αἰσθημάτων. Ἠθέλησε νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ αὐτὸς τὰς Τραπεζὰς πού ἔκαμαν καλοὺς ὑπολογισμούς.

Ὁ καυμένος! ἐπιάσθηκεν εἰς τὴν παγίδα, καὶ ὄχι διὰ μικρὸν πρᾶγμα, ἀλλὰ δι' 1,400,000 φρ. Τοῦ ἔμενον πλέον 120,000 μόνον εἰσόδημα, καὶ ἤρχισε νὰ τὰ φέρῃ στενά. Ἐν τούτοις ἔδειξε θάρρος. Ἠρχισε νὰ ζῆ οικονομικώτερα, ἐπώλησε τὰ ἄλογά του, ἀπέλυσε τοὺς ὑπηρέτας του.

Ἡ ἀπόφασίς του ἔμενε ἡ ἴδια πάντοτε: νὰ μὴ νυμφευθῇ. Ἄλλ' εἶνε ἓνας μῆνας τώρα ὅπου οἱ φίλοι του τοῦ ἔψαλαν ὅσα εἰμποροῦσαν· τοῦ εἶπαν ὅτι εἶνε παράλογον πρᾶγμα ν' ἀφήσῃ νὰ τοῦ φύγουν αὐτὰ τὰ 1,500,000. Διὰ νὰ τὰ βάλῃ αὐτὰ εἰς τὸ χέρι δὲν ἦτο ἀνάγκη τίποτε ἄλλο νὰ κάμῃ, παρὰ νὰ πάρῃ μίαν εὐμορφὴν κόρην μὲ μεγάλην προῖκα καὶ ἔτσι ἡ δυσἀρέσκεια διὰ τὸν γάμον εἰμποροῦσεν ἀξιώλογα νὰ μεταβληθῇ εἰς εὐχαρίστησιν.

Τοῦ ἐγύρισαν τὰ μυαλὰ καὶ ἀνέθεσεν εἰς τὴν ἐξαδέλφην του, τὴν κυρίαν δὲ Ριεμέν, νὰ τοῦ εὔρῃ μίαν κατὰλληλον νύμφην. Αὐτὴ, ἐζήτησε καὶ τοῦ ἠῦρε. . . τὸ σκιάγτρο ἐκεῖνο, τὴν Αἰκατερίνην τοῦ Πουίμαρὲν, ἡ ὁποία εἶνε φρικτὰ πλουσία ἀλλὰ καὶ φρικτὰ λιγνῆ... Ἐβαλε ταῖς φωναῖς ἀμέσως: Εἶνε παρὰ πολὺ ἰσχνὴ καὶ παρὰ πολὺ ἀνοσθη ἐπάνω εἰς τ' ἄλογον! Ἀφοῦ πλέον μετὰ τόσα συγκατένευσε νὰ ὑπανδρευθῇ, ἐνόουσε τοῦλάχιστον ἡ γυναῖκά του νὰ φαίνεται εὐμορφὴ ἐπάνω εἰς τὸ ἄλογον.

Ἐν τούτοις ὁ καιρὸς ἐπροχωροῦσε. Τὸν εἶχαν σφιξεί, τοῦ εἶχαν στήσει πολιωρίαν. Εἰς τὴν ἀρχὴν εἶχεν εἰπεῖ ὄχι... ἔπειτα δὲν ἔλεγε πλέον οὔτε ναι οὔτε ὄχι... Θὰ καταντοῦσε νὰ εἰπῇ ναι ἐπὶ τέλους... ὅταν ἔφθασεν ἡ μεγάλη, ἡ δραματικὴ, ἡ ἀποφασιστικὴ ἡμέρα τῆς 24 Νοεμβρίου.

Ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἀντὶ νὰ ἐβῶ ἵππασίαν τὸ ἀπομεσήμερον ὅπως συνηθίζω, ἐπρόκειτο νὰ ἐβῶ τὸ πρωὶ μὲ τὸν ἀξιόλογον κ. Κόατς, ὁ ὁποῖος μὲ νομίζει μίαν ἀπὸ τὰς καλλιτέρας του μαθητριάς, καὶ κάποτε κάποτε κάμνει τὸν γύ-

ρον του Δάσους τῆς Βολωνίας, μαζί μου . . . Φεύγω ἀπὸ τὸ σπίτι εἰς τὰς δέκα, μὲ ἀμάξι μαζί μὲ τὴν μίς Μόρτον. Σταματοῦμεν πρὸς τὰ δεξιά, εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Δάσους· ἐκεῖ μ' ἐπερίμενε ὁ κ. Κόατς. Ὁ ἵπποκόμος εἶχε φέρει ἐκεῖ τὸν Τριβουλέτο, ὁ ὁποῖος πάντοτε δὲν εἶνε φρόνιμος, ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην δὲν ἦτο διόλου εἰς τὰ καλά του, διότι εἶχε σαράντα ὀκτὼ ὥρας νὰ βγάλη τὴν μύτη του ἔξω. Εἶχα ἐνδυθῆ βιαστικὰ, καὶ ἡ Βιργινία μὲ εἶχε μισοκτενίσει καὶ εἶχε ἐμπήξει καμμιά δεκαριά φουρκέταις εἰς τὰ μαλλιά μου, τὰ ὅποια εἶχε στρήψει ὅπως κ' ὅπως σὲ δύο μεγάλας πλεξίδας.

Ὁ κ. Κόατς μὲ τοποθετεῖ εἰς τὸ ἄλογον, ὄχι δίχως δυσκολίαν, διότι ὁ Τριβουλέτος εἶχε δαιμονισθῆ. Τὸ κακὸν ἐπροχώρησεν ἄμα μ' ἐνωίωσεν ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχιν του. Ἦρχισε νὰ τινάζεται καὶ νὰ στριφογυρίζῃ· ἀλλ' ἐγὼ κάθημαι γερὰ ἔς τῆλον καὶ εἴξουρα καὶ τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ Τριβουλέτου. Τοῦ δίδω νὰ καταλάβῃ ὅπως τοῦ ἤξιζε. Ἀλλὰ μέσα εἰς τὴν συνομιλίαν αὐτὴν μαζί του νοιώθω κάτι τι νὰ κυλίσται ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους μου. Ἦσαν αἱ δύο πλεξίδες μου· εἶχαν λυθῆ καὶ μὲ τὴν ὀρμὴν των ἐπέταξαν κάτω τὸ καπέλλον μου. Καὶ λοιπὸν νὰ με, δίχως καπέλλον μὲ μαλλιά ζέπλακα καὶ κυματίζοντα εἰς τὸν ἀέρα, ἐπάνω εἰς τὸν Τριβουλέτο, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀγριεύσει.

Τὴν ἰδίαν ἀκριβῶς στιγμὴν ἀπὸ μίαν δενδροστοιχίαν ἐπρόβαλεν ὁ Ἀδριανός, ὁ κόμης τοῦ Μαρτέλ - Σιμιώζ. Σταματᾷ, ἔκθαμβος, εἰς σεβαστὴν ἀπόστασιν καὶ ὅσο νὰ εἰπῆς δύο, τὸν πιάνουσι ἀλληλοδιαδόχως τρεῖς περίοδοι θαυμασμοῦ.

Ὁ πρῶτος θαυμασμὸς ἦτο διὰ τὴν ἀμαξίονα: "Ἀχ! τί ὄμορφα πού ἱππεύει!

Ὁ δεύτερος διὰ τὰ μαλλιά μου: «Καὶ τί μαλλιά πού σοῦ ἔχει!»

Ὁ τρίτος διὰ τὸ πρόσωπόν μου: «Καὶ τί πλάσμα πού σοῦ εἶνε!»

Ἐν τούτοις ὁ Τριβουλέτος ἤρχισε νὰ καταπραύνεται, νὰ ἡσυχάζῃ. Ὁ ἵπποκόμος μάλιστα καὶ μετὰ βίας κατώρθωσε νὰ εὔρη μέσα εἰς τὴν ἄμμον πέντ' ἔξ φουρκέταις σκόρπιας· κ' ἐγὼ ὅσον εὐμπόρεια πλέον ἔβαλα ὀλίγην τάξιν εἰς τὰ μαλλιά μου καὶ ἔδεσα σφικτὰ τὴν κεφαλὴν μου, μὲ τὸν πέπλον μου, ὁ ὁποῖος εἶχε στρηφθῆ τριγύρω εἰς τὰ ἐπαναστατήσαντα μαλλιά μου.

Τέλος πάντων ἀναχωροῦμεν, ὁ κ. Κόατς κ' ἐγὼ, ὁ ἵπποκόμος κατόπιν μας εἰς ἀπόστασιν, καὶ κατόπιν ἀπὸ τὸν ἵπποκόμον, ἐπίσης εἰς ἀπόστασιν ὁ μεγαλείτερος τοῦ Μαρτέλ - Σιμιώζ, ἀρχίζων ἐκ νέου πρὸς τὴν μου τὸν γύρον τοῦ Δάσους. Τὸ κατ' ἐμὲ, ἐν τῇ ἀθωότητί μου, οὔτε στιγμὴν ἐφαντάσθην ὅτι ἕκαμα τόσον λαμπρὰν κατὰκτησιν. Ἐκαμνε ψύχρα. Ἐτρέχαμεν . . .

ὁ Τριβουλέτος ἐρεθιζόμενος ἀπὸ τὸ ψύχος ἔδοκίμασε δύο τρεῖς φορές νὰ ἐπαναστατήσῃ. Ἀλλ' εὔρηκε τὸν δάσκαλό του· ὁ κ. Κόατς ἦτον κατευχαριστημένος μαζί μου . . . «Σήμερα, μοῦ ἔλεγεν, ἱππεύετε ἄν ἄγγελος.»

Αὐτῆς τῆς ιδέας ἐπίσης ἦτο καὶ ὁ δεύτερός μου ἵπποκόμος, ὁ ἀπροσδόκητος ἵπποκόμος μου. «Ἀχ τί ὄμορφα πού στέκει ἐπάνω εἰς τῆλον! Ἄχ! τί εὐμορφα πού στέκει ἐπάνω εἰς τῆλον». Τίποτε ἄλλο δὲν εἶχε μέσα εἰς τὸ κεφάλι του εἰς ὅλον αὐτὸν τὸν τρεχάτον μας περίπατον. Καὶ μ' ἐσύγκρινε μὲ τὴν Αἰκατερίνην τοῦ Πουιμαρέν!

Ἄμα ἐτελειώσα τὸν γύρον τοῦ Δάσους, καταβαίνω ἀπὸ τὸ ἄλογον, ἐπανευρίσκω τὴν μίς Μόρτον μέσα εἰς τ' ἀμάξι καὶ δρόμον: Ὁ Μαρτέλ - Σιμιώζ καλπάζει κατόπιν ἀπὸ τ' ἀμάξι καὶ μὲ συνοδεύει ἕως εἰς τὸ σπίτι· βλέπει τὴν θύραν ν' ἀνοίγεται καὶ τὴν ἄμαξαν νὰ γίνεταί ἀφαντος κάτω ἀπὸ τὸν θόλον· παρατηρεῖ ὅτι ἡ κατοικία μου εἶνε ἀρκετὰ καλὴ, καὶ εἶνε εἰς πολὺ καλὴν συνοικίαν, ἐπομένως εἶνε πιθανόν, ὅτι δὲν εἶμαι καμμιά τυχοδιώκτις. Ναι, ἀλλὰ τὸ ὄνομα, τὸ ὄνομα τῆς τολμηρᾶς ταύτης ἀμαξίονος; Τότε τοῦ ἤλθε μία ἀπλουστάτη ιδέα· ἐπιστρέφει εἰς τὸ σπίτι του, στέλλει καὶ τοῦ ἀγοράζουν ἓνα λεξικὸν τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου καὶ πεντακοσίων χιλιάδων διευθύνσεων. Ὁδὸς Βαρὲν, 49 δις, βαρόνος καὶ βαρόνη τοῦ Λεωτῆ. Ἴδου πᾶς ἔμαθε τὸ ὄνομα ἐκείνης ἢ ὅποια θὰ γείνη ἴσως ἡ πιστὴ σύντροφος τοῦ βίου του. Ὁ βαρόνος τοῦ Λεωτῆ . . . Τὸν πατέρα, τὸν ἐγνώριζεν ἀπὸ τὴν Λέσχην . . . ἀλλ' εἶχε κόρην ὁ πατέρας; ἀλλὰ ἤμην ἐγὼ ἡ κόρη τοῦ πατέρα; αὐτὸ τὸ μυστήριον ἔπρεπε νὰ λύσῃ.

Τὸ πρᾶγμα κατωρθώθη τὴν ἰδίαν ἡμέραν, διότι τὴν ἐσπέραν— ὦ τύχη, τί δὲν κατορθώνας!—τὴν ἐσπέραν ὁ Ἀδριανὸς ἐδείπνησεν εἰς τοῦ Μερσερέ ἐν στενῷ κύκλῳ . . . καὶ μὲ ἀδιαφορίαν τάχα, εἰς μίαν διακοπὴν τῆς συνομιλίας, εἶπεν εἰς τὴν κυρίαν Μερσερέ:

— Γνωρίζετε τὸν κ. Λεωτῆ;

— Εἶνε στενὸς μας φίλος.

— ἔχει καμμιάν κόρην;

— Ναι.

— Πόσων ἐτῶν νὰ εἶνε;

— Ἐως εἰκοσι.

— Πολὺ ὀραία, δὲν εἶν' ἔτσι;

Ἐκεῖ, καθὼς φαίνεται, γενικὴ κραυγὴ, κραυγὴ ἐνθουσιασμοῦ ὑψώθη πρὸς τιμὴν μου! Μόνον αὐτὸς δὲν μ' ἐγνώριζεν, ὁ δυστυχὴς! Ἡ κυρία Μερσερέ ἠρώτησε πρὸς τί ὄλαι αὐταὶ αἱ ἐρωτήσεις. Καὶ αὐτὸς τότε ἤρχισε νὰ διηγῆται, μὲ πῦρ, τὴν πρωϊνὴν μας συνάντησιν, τὴν γενναϊότητά μου ἐπάνω εἰς τ' ἄλογον, τὸ ζέπλεγμα τῶν μαλλιῶν μου, ἐπάνω εἰς τὰ ὅποια ἐπιπταν αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου καὶ τᾶκαμαν

νάστράπτουν. Τέλος τὸν ἔπιασεν ἓνας οἷστρος περιγραφῆς λυρικός καὶ ποιητικός! . . . "Ὅλοι ἔμειναν ἔνεοι! . . . Κανείς δὲν ἐφρατάζετο πῶς ἦτο καὶ τέτοιος.

Τότε ἡ κυρία Μερσερέ, ἔδειξε τὴν πλέον σπανίαν, τὴν πλέον θαυμασίαν ἐτοιμότητα πνεύματος. Πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἀγαπᾶ πολὺ τὴν μαμὰν καὶ ὅτι ἀποστρέφεται ὡσάν τινος ἀμαρτίας τῆς τοῦ Πουίμαρὲν ἀπὸ ἐξ ἑβδομάδων, διότι ἔως τότε ἦσαν στενοὶ τῆς φιλοῦ· ἀλλ' εἶχε ἐντελῶς δίκαιον νὰ τὰ βάλῃ μαζί τιν.

Ἐφέτος οἱ Πουίμαρὲν εἶχαν τρεῖς σειρὰς προσκεκλημένων· εἰς τὴν πρώτην ἦσαν καὶ οἱ πρίγκιπες τοῦ Ὀρλεάν, εἰς τὴν δευτέραν ὁ μέγας Δουξ Βλαδίμηρος, εἰς τὴν τελευταίαν ἦσαν οἱ δίχως καμμίαν σημασίαν, ἡ προστυχιὰ . . . Λοιπὸν, ἡ δούκισσα ἐπροσκάλεσε τοὺς Μερσερέ μὲ τὴν προστυχιὰ. . . Ἄλλ' οἱ Μερσερέ μὲ τέτοιαν καταγωγὴν καὶ μὲ τέτοιαν περιουσίαν δὲν εἶνε ἄνθρωποι νὰ βαλθοῦν μὲ τὴν προστυχιὰ. Καὶ δι' αὐτὸ ὁ θυμὸς τιν.

Καὶ τώρα ἰδοὺ τὸ μεγαλοφυῆς ἐπιπόνημα τῆς κυρίας Μερσερέ. Εἰς τὴν στιγμὴν, δίχως διόλου νὰ χάσῃ καιρὸν, ἐμπρὸς εἰς τὸν ἐκπεπληγμένον σύζυγόν τῆς, διηγήθη ὅτι αὐριον τὸ ἐσπέρας θὰ ἤρχοντο μερικοὶ φίλοι εἰς τὴν οἰκίαν τῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ κυρία καὶ ἡ δεσποινὴς Λεωτῆ, καὶ ὅτι ὁ κύριος Σιμιώζ θὰ ἔκαμνε πολὺ καλὰ, νὰ ἔλθῃ ἂν ὀλίγη μουσικὴ δὲν τὸν ἐτρόμαζε καὶ ἂν ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τὴν ἡρωίδα του τοῦ δάσους τῆς Βουλώνης· ὁ κ. Μερσερέ τὰ εἶχε χάσει.

— Μήπως ἔχετε λάθος, ἀγαπητῆ μου, τῆς λέγει· αὐριον τὸ ἐσπέρας ἐσκοπεύαμεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸ Γυμνάσιον διὰ νὰ ἴδωμεν τὸ δράμα τοῦ Ὀκταβίου Φεγιέ. . .

— Ὅχι, φίλε μου, εἶνε μεθαύριον.

— Ἐνόμιζα . . . ἐγὼ ὁ ἴδιος ἐνοικίασα τὸ θεωρεῖον. . .

— Σὰς λέγω ὅτι εἶνε μεθαύριον.

Ὁ Μερσερέ ἐζάρωσε καὶ μόνον μετὰ τὸ δεῖπνον τοῦ ἐδόθη ἡ λύσις τοῦ αἰνίγματος. Ἡ κυρία Μερσερέ δὲν ἐσταμάτησεν ἐδῶ· ἐπῆρε ἰδιαιτέρως τὸν κ. Σιμιώζ καὶ μὲ τὴν μεγαλειτέραν εὐγλωττίαν τοῦ κόσμου τοῦ ἀπήγγειλε τὸν πανηγυρικόν μου.

— Ἡ Εἰρήνη τοῦ Λεωτῆ, νὰ ἡ γυναῖκα πού σὰς ταιριαζέει· αὐτὴ ἡ πρωϊνὴ συνάντησις εἶνε σημεῖον τῆς Θείας Προνοίας.

Ἐκεῖνος ἐπανελάμβανεν ὡς ἐπωδὸν :

— Ἄχ! τί ὠραία πού στέκει ἐπάνω εἰς τῆλον!

Χθές, ἄφ' οὗ εἶδε τὴν μαμὰν ἡ κυρία Μερσερέ, γενναίως, μὲ ὅλην τῆς τὴν ἡμικρανίαν, ἐξῆλθε πρὸς στρατολογίαν προσκεκλημένων, πρὸς στρατολογίαν μουσικῶν, ἐτύπωσε προ-

γράμματα, διότι ἦσαν τυπωμένα προχθές τὰ προγράμματα. Τί δραστηριότης!

Ἐν τούτοις κύττα ἐκεῖ ἀπὸ τί ἐξαρτᾶται ἡ τύχη! Ἄν ἡ Βιοργινία μου ἔδενε πλέον σφικτὰ τὰς δύο μου πλεξίδας, ἂν ὁ Τριβουλέτος ἦτο φρόνιμος καὶ οἱ Πουίμαρὲν δὲν εἶχαν βάλει τοὺς Μερσερέ μὲ τὴν προστυχιὰ, ἐκεῖνος δὲν θὰ ἔτρωγεν αὐριον εἰς τὸ σπίτι μας καὶ ἐγὼ δὲν θ' ἀπνύθυνα εἰς τὸν ἐκυτόν μου αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν : Θὰ εἶμαι ἢ δὲν θὰ εἶμαι κόμησα τοῦ Μαρτελ-Σιμιώζ;

Καὶ οἱ δυστυχεῖς Πουίμαρὲν εἶχαν ἔλθει ἐπιτήδες εἰς τοὺς Παρισίους πρὸς ἐπίδειξιν τοῦ φαινομένου τιν! Ταλαίπωρη Αἰκατερίνη Πουίμαρὲν! Θὰ τῆς δώσω ὀπίσω τὸν κόμητά τῆς; ἢ θὰ τὸν κρατήσω διὰ τὸν ἐκυτόν μου; Δὲν εἰζεύρω· ἀλλὰ δὲν ἤρχισε διόλου ἀσχημα, ὁ κύριος ἔκτος.

21 Νοεμβρίου, δεκάτη ὥρα τῆς πρωίας.

Ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν τί συζητήσεις ἔγειναν περὶ τοῦ χθεσινοῦ γεύματος! Νὰ κάμωμεν μεγάλον ἢ μικρὸν γεῦμα; καὶ πού νὰ τὸν βάλωμεν, ἀντίκρου μου ἢ ἔς τὸ πλάγι μου; Ἡ μαμὰ ἐπέμενε ἀντίκρου. Διῆσχυρίζεται ὅτι εἶμαι πολὺ ὠραιότερα, κάμνω πολὺ μεγαλειτέραν ἐντύπωσιν κατὰ πρόσωπον παρὰ κατὰ κρόταφον· πρὸ πάντων ὅταν φορῶ ἀνοικτὸν ἐμπρὸς φόρεμα, καὶ ἤμουν μὲ ἀνοικτὸν φόρεμα, περισσότερον ἀνοικτὸν μάλιστα παρὰ εἰς τοὺς Μερσερέ. . . Βαθμῆδὸν προοδεύομεν!

Ἐγὼ ὅμως ἐπέμενα νὰ καθίσω εἰς τὸ πλάγι. Δὲν θὰ ἐδειλιάζα διόλου. Εἶχα ἀνάγκην νὰ τὸν κάμω νὰ ὁμιλήσῃ, νὰ τὸν ἐξομολογήσω. Ἡ σταθερὰ μου ἰδέα ἦτο : νὰ μὴ ὑπανδρευθῶ ἀσυλλόγιστα. Τὸν ἔβαλαν λοιπὸν πρὸς τὰ δεξιὰ μου. Διὰ νὰ μὴ πεινῶ πολὺ, διὰ νὰ ἔχω ὅλον τὸν νοῦν μου εἰς τὴν ἀνάκρισιν, εἶχα προγευματίσει γερὰ εἰς τὰς πέντε. Καὶ κατάρθωσα νὰ διευθύνω τὴν συνομιλίαν ὅπως ἤθελα πλέον.

Ἐμείναμεν εἰς τὴν τράπεζαν ὑπὲρ τὴν μίαν ὥραν καὶ μετὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐσηματίσα τὴν πεποιθήσιν ὅτι εἴμεθα ἐπιτήδες πλασμένοι ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον. Κατ' ἀρχὰς ὁμιλήσαμεν περὶ ἀμαζῶν καὶ κυνηγιῶν. Ἀπ' αὐτοῦ ἔπρεπε ν' ἀρχίσωμεν. . . Ἀνεκάλυψα ἀμέσως ὅτι καὶ αὐτὸς ἀγαπᾶ τὸν ἴδιον τύπον τοῦ ἀλόγου μ' ἐμέ. Τὸ θέλει οὔτε πολὺ μικρὸν, οὔτε παρὰ πολὺ μεγάλον. . . ἐλαφρὸν, ἀναμφιδόλως, ἀλλ' ὄχι ἰσχνόν. Ἐπίσης καθόλα σύμφωνοι ἐμείναμεν καὶ εἰς ὅλα τὰ ζητήματα τῆς ἐπιστάσεως. Νομίζω ὅτι ἐξεπλάγη διότι μὲ τῆς τόσον εἰδήμονα τῶν πραγμάτων αὐτῶν. . . ἐξεπλάγη. . . ἀλλ' ἐν τούτοις, κατεθέλχθη. Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ γεύματος ἦτο προφανῶς συγκεκινημένος. ἀλλ' ἡ συνδιαλέξις ἀμέσως ἔλαβε χαρακτῆρ οἰκειότητος. Τὸν ἔκαμα γρήγορα νὰ συνέλθῃ

Ὁμιλούσαμεν τὴν ἰδίαν γλῶσσαν. Ἡμεθα πλασμένοι διὰ νὰ συνεννοούμεθα.

Ἄλλο πράγμα ἀκόμη μὲ δελεάζει. Συνήθως ἡμεῖς εἴμεθα καταδικασμένοι νὰ ὑπανδρευόμεθα ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι ζοῦν εἰς τὴν μεγαλειότητα ἀργίαν· καὶ ἰδοὺ διατῖ, πολὺ συχνὰ, ὁ κόρος καὶ ἡ ἀνία πιάνουν τὰ ἀνδρόγυνα τῆς τάξεώς μας. Καὶ ὅμως ὁ Ἀδριανὸς δὲν εἶνε ἀεργος, ἐνασχολεῖται αὐτός... Οὔτε λεπτόν δὲν τοῦ μένει· τὴν νοημοσύνην καὶ τὴν δραστηριότητά του χρησιμοποιεῖ εἰς ἔργα ὠφέλιμα συγχρόνως καὶ χαρίεντα. Εἶνε μέλος τοῦ συμβουλίου ἐνὸς μικροῦ σωματείου καθὼς πρέπει, τὸ ὅποσον πρὸ ὀλίγου ἔχει ἰδρυθῆ· εἶνε μέλος τῆς ἐταιρίας τῆς παγοδρομίας· ἀνακατεύεται εἰς τὰ ἵπποδρομια, ἔχει τόσας ἄλλας ἐνασχολήσεις· ὅλα αὐτὰ γεμίζουν μὲ ἐνδιαφέρον καὶ ἐνέργειαν εἰς τὴν ζωὴν του.

Εἰς ἡμίσειαν ὥραν τὰ ἔμαθα ὅλα αὐτὰ. Μετὰ ταῦτα τὸν ὑπέβαλα εἰς πολιτικὰς ἐξετάσεις. Σπουδαῖον, πολὺ σπουδαῖον ζήτημα ἡ πολιτικὴ. Εἶχα λάθει ἀπόφασιν νὰ μὴ αἰσθανθῶ θλίψεις καὶ ἀπογοητεύσεις καὶ ἀπὸ τὸ μέρος αὐτό. Ἡ δυστυχημένη μου ἡ μητέρα ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ θέμα ἔχει ὑποφέρει τὰ πάνδεινα, δὲν ἤθελα νὰ ὑποφέρω κ' ἐγὼ τὰ ἴδια.

Ἡ μητέρα ἦτο πολὺ εὐτυχῆς μὲ τὸν πατέρα, καὶ, πολὺ εὐτυχῆς, ἐκτὸς μόνον ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν πολιτικὴν. Ὑπανδρευθῆ μικρὰ τὸν πατέρα, ὅστις κατήγετο ἀπὸ ἀρχαίαν μοναρχικὴν οἰκογένειαν· καὶ ἡ μαμὰ ἐπίσης. Τὰ πράγματα ἐπήγαιναν καλὰ. Ἀλλὰ τῷ 1865 ὁ πατέρας ἔξαφνα συνδιαλλάσσεται μὲ τὴν αὐτοκρατορίαν. Ὅχι ἀπὸ ἀγάπην, ἀλλ' ἀπὸ καλοσύνην. Ὁ καυμένος ὁ μπαμπάκης εἶνε τόσο καλὸς, παρὰ πολὺ καλός! Τὸ ἔκαμε ἀπὸ ἀφοσίωσιν πρὸς τὸν ἀδελφόν του, τὸν θεῖόν μου Ἀρμάνδον, ὁ ὁποῖος εἶνε σήμερον στρατηγὸς μεραρχίας· τότε ἦτο ἀπλοῦς λοχαγὸς, ἀλλ' εἶχε χρόνια λοχαγός· δὲν τὸν ἐπροβίβαζαν, τοῦ εἶχαν πάθος, διότι ὁ πατέρας, κατόπιν ἀπὸ τόσας προτάσεις, ποτὲ δὲν ἠθέλησε νὰ πατήσῃ εἰς τὸ Κεραμεϊκόν.

Τότε ὁ πατέρας, ὁ ὁποῖος ἐλάτρευε τὸν θεῖόν μου Ἀρμάνδον, ἐδέχθη μίαν πρόσκλησιν καὶ ὑπεσέθη νὰ παρουσιάσῃ τὴν μητέρα. Ἦτο ἀληθινὴ νίκη διὰ τὴν αὐτοκρατορίαν, διότι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον καθαρότερον αἷμα ἀπὸ τὸ αἷμα τῆς μητέρας. Καὶ ὁ πατέρας εἶνε ἐπίσης ἀπὸ μεγάλην οἰκογένειαν, ἀλλ' ἡ γενεαλογία του δὲν φθάνει ὅσον τῆς μητέρας.

Τὴν ἡμέραν τῆς φρικτῆς αὐτῆς παρουσιάσεως εἰς τὸ Κεραμεϊκὸν ἡ μητέρα τὴν ἐπέρασσε μὲ δάκρυα. Ἐν τούτοις ἠναγκάσθη νὰ ὑποκύψῃ· ἀλλὰ τὸ βράδυ, εἰς τὸν δρόμον συνέβη μία προμερὰ σκηνὴ μέσα εἰς τὸ *Land*. Ἡ μαμὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἀνθίστατο. Ἡθελε νὰ

καταβῆ ὅπως ἦτο μὲ τὸ ἀπὸ τριαντάφυλλα στεφάνι της εἰς τὸ κεφάλι, μὲ τὰ λευκὰ μεταξωτὰ ὑποδήματα μέσα ἔς τὴ μέση τοῦ Πόν· Ῥοαγιαλ. Κ' ἐχιόνιζε δυνατὰ. Τέλος τὸ ἐπῆρε πρὸ ὀφθαλμῶν. Ὁ θεῖός μου Ἀρμάνδος ἐπαρσημοφορήθη μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας, καὶ προεβιβάσθη εἰς ταγματάρχην μετὰ ἕξ μῆνας. Ἀλλὰ πολλαὶ θύραι ἐκλείσθησαν εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα. Ὅσον διὰ τὸν πατέρα, δὲν τὸν ἔμελε διόλου· τὸν εὐχαριστοῦσε μάλιστα αὐτὸ, ἀποστρέφεται τὰς ἐσπερίδας, καὶ τοῦ ἔμενεν ἡ Λέσχη του. Ἀλλὰ διὰ τὴν μαμὰν αἱ συναναστροφαι ἦσαν ἡ ζωὴ της καὶ δὲν ἦτο μέλος τῆς Λέσχης!

Ὅλαι σχεδὸν αἱ θύραι αἱ ὁποῖαι εἶχαν κλείσει ἤνοιξαν ἀφότου ἔγεινε δημοκρατία· διότι τότε πολλὰ πράγματα ἐλησμονήθησαν. Ναί, σχεδὸν ὅλαι, ἀλλ' ὅχι ὅλαι, ὅλαι ὅμως θ' ἀνοιχθοῦν, θὰ στυλωθοῦν, ὅταν θὰ γείνω κόμησσαι τοῦ Μαρτέλ-Σιμιώζ. Παντοῦ θὰ μὲ δέχωνται μὲ εὐχαρίστησιν καὶ προθυμίαν. Ὁ πολιτικὸς χαρακτῆρ τῶν Μαρτέλ-Σιμιώζ ὑπῆρξεν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ αἰῶνος τούτου ἐντελῶς ἀνεπιληπτος. Δὲν ἐλιποτάκτησαν εἰς τὸν καιρὸν τῆς πρώτης αὐτοκρατορίας, δὲν ἐλιποτάκτησαν οὐδὲ εἰς τὴν δευτέραν. Ποτὲ δὲν ἀπεσιόρτησαν.

Ἡ γενεαλογία τῶν Μαρτέλ-Σιμιώζ φθάνει μέχρι τοῦ ἸΔ' αἰῶνος. Ἡ μητέρα τοῦ Ἀδριανοῦ. . . Νάτα μας! ἀπὸ τώρα τὸν ὀνομάζω Ἀδριανόν. Εἶνε κάπως γρήγορα, μού φαίνεται. Ἡ μητέρα του λοιπὸν κατήγετο ἀπὸ τοὺς Πικὸν δὲ Μοντανιόλ. Αὐτὸ τὰ λέγει ὅλα! Ὁ Ἀδριανὸς ἐδημοσίευσσε μάλιστα, ἀλλ' εἰς ἑκατὸν μόνον ἀντίτυπα, μικρὸν τεῦχος περὶ τῆς γενεαλογίας του. Ἀπέδειξε μὲ ἀναμφισβήτητα ἐπιχειρήματα ὅτι εἶνε ὁ τρίτος Γάλλος κόμης—ὄχι ὁ τέταρτος— ὁ τρίτος. Αἱ λοιπὸν, ἄς θέλουν καὶ καλὰ νὰ ὑψώσουν πάρα ἄνω ἀπ' ὅλα τὴν εὐγένειαν τῆς καρδιάς καὶ τὸν χαρακτῆρα, ἐν τούτοις καὶ εἰς αὐτὰ δὲν πρέπει νὰ δίδωμεν μικρὰν σημασίαν. Ἐχουν πολὺ μεγάλην σημασίαν εἰς τὸν καθημερινὸν βίον. Πρὸ πάντων τὴν ἐποχὴν αὐτὴν, ὅπου μᾶς ἐπλημύρισεν ἡ ψευδὴς ἀριστοκρατία, ἐν μέσῳ τῆς ἐπιδρομῆς αὐτῆς τῶν ἰσπανῶν δουκῶν καὶ τῶν ἰταλῶν πριγκίπων, οἱ ὅποιοι ἔρχονται, ὅταν δὲν ἔχομεν ἀναμφισβήτητον εὐγένειαν καὶ μᾶς ἐμβάινουν ἔς τὴν μύτην, εἰς τὸν ἴδιον τὸν τόπον μας. Δὲν εἰμπαρῶ νὰ ὑποφέρω τὴν σκέψιν, ὅτι εἰς ἓνα μεγάλο γεῦμα θὰ μὲ παραρρίψουν εἰς τὸ ἄκρον τῆς τραπέζης, μὲ τοὺς ἀνθρώπους τῶν χρηματιστηρίων καὶ τῶν γραμμάτων.

Κάτι τι μοῦ ἔμενεν ἀκόμη. Ἡ μαμὰ ἔχει ἐν θεωρεῖον διὰ τὰς δευτέρας εἰς τὴν Ὀπεραν. Ἐσυμφωνήσαμεν πρὸ πολλοῦ μὲ τὴν μητέρα ὅτι ἂν ὑπανδρευθῶ θὰ πάρω τὸ μισὸ θεωρεῖον. Ἡ μαμὰ θὰ πηγαίη καθε δεκαπέντε καὶ ἐγὼ

κάθε άλλαις δεκαπέντε. Πολύ καλὰ αὐτὸ μού φθάνει. Ἄλλὰ ἔμενεν ἡ Τρίτη τοῦ Γαλλικοῦ θεάτρου. Ἡ μαμὰ — καὶ ὁ Θεὸς εἰξεύρει ἂν δὲν ἔφτυσεν αἷμα — δὲν εἰμπόρεσε νὰ βάλῃ 'ς τὸ χέρι θεωρεῖν τῆς Τρίτης. Τῆς ἔδωκαν ἕνα τῆς Πέμπτης. Ἡ μαμὰ ἠρνήθη. Ἡ πέμπτη εἶνε ψεύτικη τρίτη. Εἶνε τὸ ἴδιον θέαμα ἀλλὰ δὲν εἶνε οἱ ἴδιοι θεαταί. Αἱ, λοιπόν, ἂν τὸν πάρω, ὅλας τὰς Τρίτας ἀπὸ τὸν Δεκέμβριον ἕως εἰς τὸν Ἰούνιον, θὰ ἔχω ἕν ἀπὸ τὰ ὠραιότερα θεωρεῖα τοῦ Γαλλικοῦ Θεάτρου. Καὶ ἰδοὺ πῶς. Ἐχει μίαν θείαν, δίχως παιδιὰ (θὰ τὴν κληρονομήσῃ) πολὺ ἡλικιωμένην, ἀσθματικὴν, ἡ ὁποία ἔχει τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος θεωρεῖν εἰς τὸ Γαλλικὸν θέατρον καὶ ἔχει ὅλην τὴν διάθεσιν νὰ τοῦ τὸ παραχωρήσῃ, διότι τρία χρόνια τώρα δὲν πηγαίνει πλέον εἰς τὸ θέατρον. Τί θαυμαστή, τί θελκτικὴ θεία!

Ἴδου τί τὸν ἔκαμα νὰ μού εἰπῇ ἀπὸ τὴν σούπαν ἕως εἰς τὸ ἐπίδωρον. Καὶ ὅταν κατόπιν ἀπὸ τὸ γεῦμα ἡ μαμὰ ὤρμησε ἐπάνω μου καὶ με ἠρώτησε : Λοιπὸν ; τῆς ἀπεκρίθηκα.

— Θαρρῶ, μαμὰ, πῶς δύσκολα θὰ εὐρῶ καλλίτερον.

— Λοιπὸν νὰ τὰ τελειώσωμεν, αἱ ;

— Χρειάζονται δύο, μαμὰ, διὰ νὰ γείνη ὁ γάμος.

— Ω ! μείνε ἡσυχῇ. Εἶσθε δύο. Ὅλη τὴν ὥρα ποῦ ἦτον εἰς τὸ τραπέζι δὲν ἔκανα ἄλλο παρὰ νὰ κυτᾶζω πῶς σ' ἐκύτταζε. Τοῦ ἐσήκωσες τὸν νοῦ!

Αὐτὴ ἦτο ἄλλως τε καὶ ἡ ἰδική μου γνώμη. Ἐνῶ ἡ μαμὰ ἔπιανεν ἐμένα, αὐτὸς ἔπιανε τὴν κυρίαν Μερσερέ, ἡ ὁποία, φυσικῶς, εἶχε προσκληθῆ εἰς τὸ γεῦμα. Ἐμένα ἠγάπα, ἐμένα ἐλάτρευεν, ἐμένα ἤθελε καὶ ὄχι ἄλλην. Καὶ παρεκάλει τὴν κυρίαν Μερσερέ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν στιγμὴν νὰ με ζητήσῃ ἀπὸ τὴν μαμάν.

Ἠναγκάσθη νὰ τὸν καταπραύνη, νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ ὅτι τὰ πράγματα δὲν εἰμποροῦσαν νὰ προχωρήσουν με τὴν ταχύτητα. Ἡ μαμὰ, νομιζῶ, ἤθελε νὰ τελειώσωμεν τὸ ἴδιον βράδυ. Ἐφοβεῖτο φρικτὰ τὰς ῥαδιοουργιάς τῶν Πουίμαρέν. Ἐγὼ δὲν ἐφοβούμην διόλου. Εἰξευρα τί ἐντύπωσιν τοῦ ἔκαμα καὶ ἐνοοῦσα ὅτι ἤμην κυρία τοῦ πεδίου τῆς μάχης. Ἐνθύμισα λοιπὸν εἰς τὴν μαμάν τὰς ὑποσχέσεις της καὶ τὴν ἀπόφασίν μου νὰ μὴν ἀποφασίσω παρὰ ἀφ' οὗ σκεφθῶ καλὰ καλὰ. Δὲν τὸν εἶχα ἰδεῖ παρὰ μόνον δυὸ φοράς : τὸ ἐσπέρας με φράκον καὶ λευκὰ γάντια· ἐνοοῦσα νὰ τὸν ἰδῶ ἄλλας δυὸ φοράς εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας με βεδιγγόταν. Εἰξευρα πῶς τὸ εἶχε κάμει αὐτὸ ἡ ἐξαδέλφη μου. Ματθίλδη. Εἶχε ἰδεῖ τὸν σύζυγόν της δύο φοράς, ἡμέραν, μίαν φοράν εἰς τὸ μουσεῖον τοῦ Λούβρου καὶ μίαν φοράν εἰς τὸ Ἴπποδρόμιον. Ἴπποδρόμιον δὲν ὑπάρχει τώρα. Ἀντὶ λοι-

πὸν τοῦ Ἴπποδρομίου ἄς βάλωμεν τὸ μουσεῖον Κλουνη· ἀλλὰ τὰς δύο ἐπιθεωρήσεις μου τὰς θέλω ἡμέραν.

Ἡ κυρία Μερσερέ προπαρεσκευάσε διὰ σήμερον μίαν ἀπροσδόκητον συνάντησιν εἰς τὸ Λούβρον, εἰς τὰς τρεῖς ἀκριβῶς, ἐμπρὸς εἰς τὴν Παναγίαν τοῦ Μουρίλλου.

Δύοημέρον, πέμπτη ὥρα.

Ἐπεστρέψαμεν· ἐπεριπατήσαμεν μίαν ὥραν εἰς τὰς στοάς, ἀλλὰ δὲν εἶδαμεν πολλὰς εἰκόνας. Ἄλλως τε, μού φαίνεται ὅτι δὲν ἐννοεῖ τίποτε ἀπὸ ζωγραφικὴν. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν μού ἐπέρασεν ἀπὸ τὸν νοῦν νὰ πάρω ἄνδρα τεχνοκρίτην : Ἐχει ὠραῖον παράστημα, ἐνδύεται καλὰ, ὀμιλεῖ ὀλίγον, εἶνε ψυχρὸς κάπως, ἀλλὰ φέρεται ὅπως πρέπει καὶ ποτὲ δὲν λέγει ἀνοησίας. Τέλος πάντων ἔμεινα εὐχαριστημένη, πολὺ εὐχαριστημένη. Ἀλλὰ εἰς τὴν ὁδὸν Ἰββολη, μόλις εὐρεθήκαμεν μόναι εἰς τὴν ἀμαξίαν μας ἠναγκάσθη ν' ἀποκρούσω νέαν ἔφοδον τῆς μαμᾶς.

— Εἶνε θελκτικώτατος, καὶ νομιζῶ πῶς δὲν θὰ ἐπιμείνης καὶ διὰ τὸ Κλουνη.

— Ὅχι, παραιτοῦμαι ἀπὸ τὸ Κλουνη.

— Δόξα σοι ὁ θεὸς, ἀπεφάσισες ἐπὶ τέλους ;

— Ὅχι δὲ ἀκόμη, μαμὰ, ὄχι ἀκόμη. Δὲν ὑπανδρεύεται κανεὶς ἔτσι, κατόπιν ἀπὸ μερικὰς ἐξηγήσεις μόνον περὶ τῆς περιουσίας καὶ τῆς κοινωνικῆς τάξεως.

— Μὰ τί θέλεις ἀκόμη ;

— Τί θέλω ; θέλω νὰ τὸν ἰδῶ ἔφιππον. Ἐκεῖνος με εἶδε, κ' ἐγὼ ὄχι.

Καὶ λοιπὸν ἡ κυρία Μερσερέ. τῆς ὁποίας ἡ ἀφοσίωσις δὲν ἔχει πλέον ὄρια, θὰ τὸν συμβουλεύσῃ ἀπόψε, νὰ περιφέρηται αὔριον κατὰ τὰς δέκα εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς παρόδου τῶν Ἀκακιῶν· θὰ τοῦ δώσῃ με τρόπον νὰ ἐννοήσῃ ὅτι εἶνε μεγάλη πιθανότης νὰ μᾶς συναντήσῃ αὐτοῦ, τὸν μπαμπᾶ κ' ἐμέ. Διότι ὁ μπαμπᾶς. . . Ἄ ! μὰ μ' ἐκπλήττει ὁ μπαμπᾶς ! Κάμνει πολὺ ἐπιτυχημένα τὸ μέρος τοῦ πατρὸς ποῦ ἔχει κόρην δι' ὑπανδρείαν. Ἐχει τέσσαρα ἔτη ν' ἀναβῆ ἄλογον, καὶ αὔριον τὸ πρῶτ', με κίνδυνον νὰ πέσῃ 'ς τὸ κρεββάτι, θὰ ἐβγῇ ἱππασίαν διότι τὸ ἀπαιτεῖ ἡ περίστασις.

30 Νοεμβρίου.

Ἐκάμαμεν τὸν γύρον τοῦ Δάσους οἱ τρεῖς μας, ὁ μπαμπᾶς, ἐκεῖνος κ' ἐγὼ. Στέκει πολὺ εὐμορφα 'ς τᾶλογο. Ἴππευε μίαν λαμπρὰν κόκκινην φοραῖδα. Θὰ τὴν πάρω διὰ τὸν ἐαυτὸν μου καὶ θὰ τοῦ δώσω τὸν Τριβουλέτον, τὸν ὁποῖον συνείθισα πλέον καὶ τὸν ἐβαρέθηκα.

Ὅταν ἐπεστρέψαμεν ἐκρεμάσθηκα εἰς τὸν λαίμον τῆς μαμᾶς.

— Ναι, τῆς εἶπα, ναι, ναι, ἕκατό φοραίς, ναι!

Καὶ τὴν εὐχαρίστησα, μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, διότι ἐφάνη τόσον ἐπιεικής, τόσον ἀγαθὴ, τόσον ὑπομονητικὴ, καὶ δὲν μ' ἐπαρξάιλισε, ἀλλὰ μ' ἀφῆκεν ὅσον καιρὸν ἤθελα νὰ σκεφθῶ.

4 Δεκεμβρίου.

Σήμερον, εἰς τὰς τρεῖς, ἡ γραῖα θεία, ἡ θεία πού ἔχει τὸ θεωρεῖον τῆς Τρίτης, θὰ ἔλθῃ νὰ με ζητήσῃ ἐπισήμως καὶ πρὸ τῆς 10 Ἰανουαρίου (εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη διὰ τὴν κληρονομίαν τῆς μάμμης) θὰ εἶμαι κόμησα τοῦ Μαρτέλ-Σιμιώζ. Ὁ Ἀδριανὸς θὰ βάλῃ εἰς τὸ χεῖρ τὸ ἕνα ἑκατομμύριον καὶ τὰς πεντακοσίας χιλιάδας, καὶ ἐκτός αὐτοῦ, κ' ἐμὲ, ὡς συμπληρωματικὸν δῶρον. Μοῦ φαίνεται ὅτι μὲ πολὺν εὐχάριστον τρόπον θὰ κερδήσῃ αὐτὰ τὰ χρήματα. Δὲν τὸν εὐρίσκω διόλου ἀξιολύπητον αὐτὸν τὸν κύριον.

11 Δεκεμβρίου.

Ὁ γάμος ὠρίσθη εἰς τὰς 6 Ἰανουαρίου. Εἶνε ἀνοησία νὰ ὑπανδρεύηται κανεὶς τέτοιαν ἐποχὴν ὡσάν νὰ τοῦ κάνουν *μποραμά*. Ἄλλ' ἦτο ἀνάγκη. Ἡ κληρονομία! Ἡ κληρονομία! καὶ ἔπειτα ἀφ' οὐδ' ἐσκέφθηκα ὀλίγον δὲν μὲ δυσαρρεστεῖ διόλου αὐτὴ ἡμέρα. Θὰ κάμωμιν ἕνα μικρὸν, μικροῦτσικον ταξιδάκι τοῦ γάμου. Ἐως εἰς τὴν Νίκαιαν, ὅκτω ἢ δέκα ἡμέρας τὸ πολὺ. Κ' ἔπειτα θὰ ἐπιστρέψωμιν εἰς τὸ Παρίσι, τὸ Παρίσι τὸ ὁποῖον θὰ εἶνε εἰς ὅλην τὴν ἀκμὴν, καὶ θὰ ἔχῃ ἀνοικτὰ ὅλα του τὰ μικρὰ θέατρα, τὰ ἀγαπητὰ μικρὰ θέατρα τοῦ μπαμπά! Ἐκεῖνη ἡ κακομοίρα Λουίζα τοῦ Μομβριάν, τὴν περασμένην ἀνοιξίν, ὑπανδρεύθη εἰς τὰ τέλη τοῦ Μαΐου, ἔκαμιν ἕνα ταξιδίον ἐξ ἑβδομάδων καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Παρίσι, ἀλλὰ τὸ εὐρῆκε συθροπὸν, ἔρημον! Καὶ εἶχαν διακοπὴ καὶ αἰ παραστάσεις τοῦ *Βαριετέ*. Δὲν εἰμπόρσεε ν' ἀκούσῃ τὴν *Zoulik* παρὰ τὴν τελευταίαν ἑβδομάδα, ἔπτα μῆνας μετὰ τὸν γάμον της!

Θὰ εἶμεθα εὐτεγεῖς, οὔτε στιγμὴν δὲν ἀμφιβάλω. Μὲ λατρεῖ. . . Κ' ἐγώ; Τὸν ἀγαπῶ; Πρέπει νὰ εἶμεθα εἰλικρινεῖς, πρὸς τὸν ἑαυτὸν μας. . . Θὰ ἔλεγα ψέματα ἂν διηγούμην μὲ φράσεις ἀγγλικῶ μυθιστορήματος, ὅτι τὸν ἀγαπῶ τρελλὰ, ὅτι δὲν ζῶ ὅταν δὲν εἶνε κοντὰ μου, ὅτι τρέμω ἅμα ἀκούσω τὸν κρότον τῶν βημάτων του, ὅτι ἀνατριχιάζω ἅμα ἀκούσω τὸν ἦχον τῆς φωνῆς του, ὅτι ἀναγεννώμαι ἅμα τὸν ἰδῶ. . . Ὅχι, ὄχι, δὲν ἀνάπτω τόσον εὐκολα. Δὲν πρέπει νὰ ζητῶ ἀπὸ τὴν καρδίαν μου νὰ προχωρῆ τόσον γρήγορα. Ἄλλὰ αἰσθάνομαι ἤδη πολλὴν φιλίαν, πολλὴν συμπάθειαν δι' αὐτόν· καὶ ὁ ἔρωσ θὰ ἔλθῃ, δὲν ἀμφιβάλω.

Ὁ ἔρωσ τί μεγάλη οἰκονομία δι' ἕν ἀνδρόγυνον! Τοῦ φέρω ὡς προῖκα ἕν ἑκατομμύριον καὶ τὸ νοικοκυριό μας θ' ἀρχίσῃ μὲ διακόσιαις χιλιάδες εἰσόδημα· φαίνεται κολοσσιαῖον αὐτὸ τὸ πασὸν καὶ ὅμως δὲν εἶνε. . . Πρέπει νὰ ὑπολογίσωμιν ὀγδοῦντα περίπου χιλιάδας φράγκα πρὸς διατήρησιν τοῦ Σιμιώζ, τοῦ μεγάρου μας εἰς τὴν Βανδαίαν. Διὰ νὰ ζήσωμιν λοιπὸν μένον ἑκατὸν πενήκοντα χιλιάδας φράγκα, πῶσον ἀρκετότατον ἂν ἀγαπώμεθα, ἂν περνοῦμε μαζὶ ζωὴ ἀγαπημένην καὶ τραβοῦμεν τὸν ἴδιον δρόμον. . . Ἄν τοῦναντίον ἔπειτα ἀπ' ὀλίγον καιρὸν — ὅπως τόσα ἄλλα ἀνδρόγυνα — τραβᾷ ὁ καθεὶς τὸν δρόμον του, θὰ μᾶς μείνουν τοῦ καθενὸς ἐξῆντα χιλιάδες φράγκα. . . Καὶ τότε θὰ τὰ φέρομεν στενὰ καὶ οἱ δύο μας. . . Ἄς ὑποθέσωμιν ὅτι τὸ θέατρον — ἐκτός τῆς *Ὀπερας* καὶ τοῦ Γαλλικοῦ θεάτρον — θὰ στοιχίξῃ δύο ἢ τρεῖς χιλιάδας φράγκα τὸν χρόνον ἂν ὁ ἀνδρας καὶ ἡ γυναῖκα πηγαίνουν μαζὶ νὰ ἰδοῦν τὰ νέα δράματα, ἀμέσως ἀναβαίνουν εἰς πέντε ἢ ἕξ χιλιάδας ἂν πηγαίνῃ ὁ καθεὶς χωριστά. . . Καὶ οὕτω καθεξῆς. . . Ὁ προϋπολογισμὸς διπλασιάζεται.

Νὰ, παραδείγματος χάριν ἡ Καρολίνα καὶ ὁ σύζυγός της. . . Ἐχουν ἑκατὸν χιλιάδας πρόσοδον. . . Καὶ ὅμως ζοῦν μὲ ὅλην τους τὴν ἀνεσιν καὶ πλουσιοπαρόχως. . . Διατί; Διότι ἀγαπῶνται. Κατοικοῦν ἕν μικρὸν μέγαρον, μικροῦτσικον, τὸ ὁποῖον δὲν ἀπαιτεῖ πολλοὺς ὑπηρετας. Δέχονται ὀλίγον, μόλις πηγαίνουν εἰς τὸν κόσμον. . . Ὅσον εἶνε ὁ ἕνας πλησίον τοῦ ἄλλου, ὅσον μόνοι εἶνε, τόσον περισσότερον εἶνε εὐχαριστημένοι καὶ ἡ Καρολίνα εἶνε εὐτυχιστάτη ἐξοδεύουσα μόνον καμμιά δεκαριά χιλιάδας δι' ἐνδύματα.

Καὶ ἡ Χριστίνα; Ἡ καυμένη! Τὴν ὑπανδρευσαν διὰ τῆς βίας. . . Ἡ μητέρα της εἶχε θυμωθῆ ἀπὸ τὸν τίτλον Δούκισσα ἢ κόρη της! Εἶνε κἄτι τι βέβαια, εἶνε μάλιστα πολὺ· ἀλλὰ δὲν εἶνε τὸ πᾶν. Καὶ λοιπὸν ὁ γάμος της μὲ τὸν Γκοντράν ἐβγήκε σὲ κακὸ ἀπὸ τὴν πρώτην ἑβδομάδα. Καὶ περνοῦν πολὺ στενόχωρα μὲ τὰς διακόσιαις πενήντα χιλιάδαῖς των. Αὐτὴ ἐξοδεύει τρελλὰ εἰς φορέματα καὶ εἰς ἄλλας φαντασιοπληξίας. Τοῦ στοιχίζει πολὺ ἀκριβώτερα κανεὶν νάχῃ νὰ εὐχαριστήσῃ ὅλον τὸν κόσμον, παρὰ νάχῃ νὰ εὐχαριστήσῃ ἕν πρόσωπον μόνον. Ὁ δούξ ἤρχισε νὰ παίξῃ. . . Ἐργαγεν ἤδη τὴν μισὴν του περιουσίαν.

Ἡ Καρολίνα μοῦ τὸ ἔλεγε ἐσχάτως: «Ἄμα ὑπανδρευθῆς, κύτταξε ν' ἀγαπᾷς τὸν ἀνδρα σου· εἰς τὴν τάξιν μας, εἶνε οἰκονομία ἑκατὸν χιλιάδων φράγκων τὸ ἔτος, καὶ οἱ σύζυγοι ἂν δὲν ἀγαπῶνται ἀπὸ εὐχαρίστησιν πρέπει ν' ἀγαπῶνται ἀπὸ ὑπολογισμὸν.» Ναι! θὰ τὸν ἀγαπήσω. Ὁ θὸν ἀγαπήσω! Ἄλλως τε εἶμεθα ἀ-

κόμη εἰς τὰς 11 Δεκεμβρίου. . . Ἀπὸ τῶρα ἕως εἰς τὰς 6 Ἰανουαρίου, ἔχω ἀκόμη εἰκοσιεξή- μēρας ἐμπρός μου.

(Ludovic Halévy)

A. Π. Κ.

ΑΝΑΔΕΚΤΑ

Χειρόκτια. — Ἱστορία ἀρχαία. — Ῥωμαῖκοι χρόνοι. — Ἱπποτικὸι χρόνοι. — Χειρόκτια τῆς Φλωρεντίας. — Γαλλικὰ χειρόκτια. — Τὰ χειρόκτια ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις.

Ἡ χρῆσις τῶν χειροκτιῶν εἶνε σήμερον τοσοῦτον πάγκοινος, ὥστε οὐχὶ ἀκαταλλήλως δυνάμεθα νὰ χαράξωμεν ἐνταῦθα ὀλίγα τινα ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῶν περιβλημάτων τούτων τῆς χειρός.

Ποία γυνή, ποῖος πρῶτος ἐκ τῶν ἀνδρῶν ἐνέδυσεν τὴν χεῖρά του καὶ περιεκάλυψε τοὺς δακτύλους του δι' εὐκάμπτου δορᾶς ζώου ἢ διὰ μαλακοῦ ὑφάσματος ἐξ ἐρίου; ἐξ ἀνάγκης ἀρά γε ἀνεκαλύφθησαν τὰ πρῶτα χειρόκτια ἢ ἡ κομψότης μόνη ἐπενόησε ταῦτα; Ζητήματα ἄλυτα.

Γινώσκωμεν ὅτι οἱ ἀνθρωποὶ ἔφερον χειρόκτια καὶ κατ' αὐτοὺς τοὺς ἀρχαιστάτους χρόνους. Ὁ προφητᾶναξ Δαυὶδ ἐν τινι ψαλμῷ λέγει ὅτι θὰ ῥίψῃ τὸ χειρόκτιόν του κατὰ πρόσωπον Ἐδώμ. Ἡ αὐτὴ λέξις ἀνευρίσκεται ἐν τῇ ἁθῶα ἱστορίᾳ τῆς Ροῦθ, ἐν τῇ ἀγίᾳ Γραφῇ.

Ὁ Ὀμηρος περιγράφων τὸ γῆρας τοῦ Λαερτίου, παριστᾷ ἡμῖν τὸν πρεσβύτην, ἐνῶ φυτεύῃ τὸν πλοῦσιον ἀγρόν του, ἔχοντα προφυλαγμένας τὰς χεῖρας του, ἵνα μὴ αἱ ἀκανθαὶ σχίζωσι τὰς σάρκας του.

«Περὶ κνήμησι βοείας κνημίδας ραπτὰς δέδετο, . . .
χειρῖδάς τ' ἐπὶ χερσὶ βᾶτων ἕνεκα 1».

Ὁ Ἑσφοῶν ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς ἐκφυλίσεως τῶν Περσῶν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κύρου, μετὰ λεπτομερείας ἀναφέρει περὶ χειροκτιῶν.

«Οἱ λαοὶ, λέγει, μὴ νομίζοντες ἀρκετὸν νὰ προφυλάττωσιν ἐκ τοῦ ἀέρος μόνον τὸ σῶμά των, τοὺς πόδας των καὶ τοὺς βραχίονάς των, καλυπτουσι καὶ αὐτοὺς τοὺς δακτύλους διὰ πολυτίμων μηλωτῶν».

Τὰ ὑπὸ τοῦ Ἑσφοῶντος περιγραφόμενα χειρόκτια ἐχρησίμευον μόνον πρὸς προφύλαξιν ἐκ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ἦσαν δηλαδὴ ἐξευρημένα χάριν καλλωπισμοῦ καὶ φιλαρσευείας.

Παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις τὰ χειρόκτια ἦσαν ἐν μεγίστῃ χρῆσει. Ὁ Οὐάρρων, ἀξιωματικὸς τοῦ Πομπηίου, ἐν τῷ συγγράμματί του «Περὶ τῆς ἀγροτικῆς ζωῆς» προτρέπει νὰ συλλέγωσι τὰς ἐλαίας διὰ γυμνῆς τῆς χειρός. «Οἱ καρποὶ οὗτοι, λέγει, οὕτω συλλεγόμενοι διατηροῦσι τὴν

γεῦσιν, ἢν ἀποβάλλουσι λαμβανόμενοι διὰ χειρὸς περιβεβλημένῃς χειρόκτια».

Ὁ Ἀθήναιος διηγεῖται, ὅτι περίφημός τις λαίμαργος, προσκαλούμενος εἰς δεῖπνον, περιεβάλλετο τὰς χεῖρας διὰ χειροκτιῶν, διότι τοιοῦτοτρόπως ἐλάμβανε κζιοντα ἔτι τὰ τεμάχια τῶν ἐδεσμάτων καὶ προηγεῖτο οὕτω τῶν λοιπῶν συνδαιτυμόνων τῶν ἐπίσης λαϊμάργων καὶ ἐμπλεων ὀρέξεως ὡς αὐτός.

Φαίνεται ἐκ τούτων ὅτι ἐν τε ταῖς Ἀθήναις καὶ τῇ Ῥώμῃ τὸ φέρειν χειρόκτια ἦτο σημεῖον πολυτελείας καὶ κομψότητος· ὁ συρμός ὅμως ὠφέλησε πολλάκις τὴν ἐπιστήμην· παράδειγμα δ' ἔστω ὁ γραμματεὺς Πλινίου τοῦ πρεσβυτέρου, ὅστις κατὰ τὴν ἔκκληξιν τοῦ Βεσουβίου, ἐνῶ ὁ σοφὸς κύριός του ὑπηγόρευεν αὐτῷ τὰ συμβαίνοντα, περιεβλήθη τὰ χειρόκτιά του. Ἄνευ τῆς προφυλάξεως ταύτης πῶς θὰ ἠδύνατο ἐν τῷ μέσῳ τῆς βροχῆς τοῦ θεοῦ καὶ τῆς τέφρας νὰ γράψῃ; Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἡ ἱστορία τῶν χειροκτιῶν ἐκλείπει ἐν τῷ σκότει τῶν αἰῶνων. Μόλις κατὰ τὸν Θ' αἰῶνα ἀνευρίσκωμεν ταῦτα ἐν κοινῇ χρῆσει. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὸ περιβλήμα τοῦτο ἐχρησίμευεν εἰς ἐνδειξιν περιφρονήσεως, προκλησεως, στόλισμα ἐπιζήτητον ὑπὸ τῶν ἱπποτῶν τῶν φίλων τῶν κυριῶν.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Λουδοβίκου τοῦ Ἀπλοῦ τὸ ἱεροσυμβούλιον τῆς Αἰχ συνεζήτησε τὸ θέμα τῶν χειροκτιῶν, καὶ ἀπεφάσισεν ἵνα οἱ καλόγηροι φέρωσι χειρόκτια μόνον ἐκ δορᾶς προβάτων.

Κατὰ τὴν στέψιν τῶν βασιλέων τῆς Γαλλίας εὐλογοῦντο τὰ χειρόκτια, ἡ δὲ συνήθεια αὕτη κατὰ τὸν Φαβιέρον παρελήφθη ἐκ τῆς Ἀνατολῆς, ἔθνα οἱ ἱπποτικώτατοι Καλίφαι εἰς τὰ ὑψίστα ἀνερχόμενοι ἀξιώματα ἐλάμβανον πρὸς ἐνδειξιν τούτου ζευγὸς χειροκτιῶν.

Ῥίπτω τὸ χειρόκτιον, σημαίνει προκαλῶ τὸν ἀντίπαλον εἰς μονομαχίαν· ἂν δ' ἀναλάβῃ τοῦτο οὗτος ἀποδεικνύει ὅτι δέχεται ταύτην. Ὅταν πλησιάζῃ τις τὸ χειρόκτιον εἰς τὸ πρόσωπον ἄλλου, τὸ τοιοῦτον θεωρεῖται ὡς κολάφισμα. Ὅταν ἀποσπᾷ τις τὸ χειρόκτιον ἐκ τῆς χειρὸς ἄλλου, δεικνύει ὅτι περιφρονεῖ αὐτόν. Ἡ ἀφαίρεσις τῶν χειροκτιῶν ἐξ εὐγενοῦς τινος ἰσοδυναμεῖ μὲ καθαίρεσιν.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἐδουάρδου τοῦ Β' βασιλέως τῆς Ἀγγλίας, κόμης τις ἀπεδείχθη ἐνοχος ἐσχάτης προδοσίας. Ὁ Waschingham ἀναφέρει μεταξὺ ἄλλων λεπτομερειῶν τῆς καθαιρέσεώς του, ὅτι οἱ πτερονιστῆρές του κατεσυντρίβησαν διὰ πελέκως καὶ τοῦ ἐξέβαλον τὰ χειρόκτιά του.

Γεγονός τι ἀξιοσημείωτον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν χειροκτιῶν ἀναφέρουσι τὰ χρονικὰ τῆς Γερμανίας.

Ὅταν ὁ τελευταῖος τῆς δυναστείας τῶν